

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 9

Penktadienis, Kovo (March) 1, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Amerikiečiai Atmeta U Thanto ir Kitų Raginimus, Dar Padidins Bombardavimą

WASHINGTON. — Prezidentas Johnsonas ir kiti karo vanagai atmeta Jungtinių Tautų sekretoriaus U Thanto, Kanados ir daugelio kitų šalių lyderių raginimą nutraukti bombardavimus Šiaurės Vietnamo, kadangi tik po to bus galima pradėti derybas dėl karo baigimo. Vietoj to, Johnsono administracija pradėsianti dar didesnį bombardavimą Šiaurės Vietnamo, atsilygindama vietkongams ir šiauriečiams už užpuolimą ant Pietų Vietnamo miestų.

Pirmos padidintos atakos ant Hanojaus ir Haiphongo jau buvo pravestos.

Prie to, bus siunčiama daugiau kariuomenės į Vietnamą. Generolas Earle G. Wheeler, pasikalbėjęs su generolu Westmorelandu, JAV jėgų komandierium Vietnamo, pareiškė, kad reikia pasiųsti į Vietnamą dar bent 50,000 ar net 100,000 kariuomenės. Generolas Earle Wheeler buvo nuvykęs į Vietnamą pasiteirauti.

Pranešimai iš Saigono teigia, kad amerikiečiai ir Saigono kariuomenė jau išvarė vietkongus iš Hue imperatoriškų palocijų, bet vietkongai dar ne visai nugalėti, dar yra snaiperių pačiame mieste, o prie vienos citadelės sienos dar vyksta organi-

JAV Išprovokavo Kovas Tonkine

WASHINGTON. — Iš apsigynimo sekretoriaus McNamara atsakinėjimų senato komitete pasirodė, kad kovos Tonkine įlankoj buvo išprovokuotos.

Du JAV naikintuvai pranešė 15 valandų prieš susikirtimą, kad jie laikomi prieš laivais, bet jiems nebuvę įsakyta pasitraukti. Tuo tarpu Pietų Vietnamo laivai jau apšaudė Šiaurės Vietnamo pakraščius. Šiaurės Vietnamo apsigynimo vadovai, aišku, palaikė tuos amerikiečių naikintuvus dalimi tos atakos, kuomet jie užatakavo.

Visa tai, matyti, buvo suplanuota, kad gavus kongreso ir senato užgyrimą puolimo ant Šiaurės Vietnamo. Kovas Tonkino įlankoje pradėjo Saigono laivai, bombarduodami Šiaurės Vietnamo pakraščius.

zuotas pasipriešinimas. Vietkongai sėkmingai pasitraukę iš imperatoriškų palocijų.

Amerikiečių komandieriai ir stebėtojai pradeda pripažinti, kad pastaroji LIF jėgų ofensyva padarė nepaprastai didelę žalą Saigono ir jo sąjungininkų pozicijai. Veik visa sritis demoralizuota, karo pabėgėlių visur pilna. Daug Saigono kariuomenės kažkur sutirpo. Žmonių pasitikėjimas Saigono valdžia baisiai nupuolė.

Pats generolas Wheeler, generalinio štabo viršininkas, pasidairęs po Pietų Vietnamą, išsikalbėjęs su generolu Westmorelandu ir kitais vadais, pasakė, kad karo galo dar nesimato.

Taigi, kaip atrodo, amerikiečiai linkę tęsti karą dar smarkiau, nors niekas negali pasakyti, kad jie laimės šį karą.

Šiaurės Vietnamas Gauna Daug Paramos

WASHINGTON. — Apsigynimo departamentas apskaičiuoja, kad Šiaurės Vietnamas praėjusiais metais gavo paramos arti \$1,000,000,000.

Tarybų Sąjunga atsiuntusi už \$700,000,000, Kinija už \$250,000,000, Rytų Europos šalys už \$50,000,000.

Iš kur amerikiečiai tas žinias surinko, nepasakoma.

Tuo tarpu amerikiečiams karas Vietname praėjusiais metais atsiėjo \$25,000,000,000. Kaip atrodo, tai šiais metais amerikiečiams karas Vietname atsisės daug daugiau. Stiprinamos kovos, siunčiama daugiau kariuomenės. Pačiame Pietų Vietnamo situacija pablogėjo, bus reikalinga daugiau pašalpos karo pabėgėliams.

SKIRIA \$150,000,000 NAMŲ SAVININKAMS

TORONTO. — Ontarijos vyriausybė yra numaciusi išdalinti namų savininkams \$150,000,000, kad palengvinus taksų našta.

Klausimas, kaip tą padaryti? Ji negali kiekvienam atskirai įteikti čekį. O jei atiduos savivaldybėms, tai namų savininkai gali jų visai nematyti.

Aziječiai Smerkia Varžymą Emigracijos

LONDON. — Virš 300 indų, pakistany, afrikony, westindjonų ir baltųjų demonstravo prie 10 Dawning St. protestuodami prieš varžymą imigracijos spalvotųjų žmonių.

Daugelis minėtų sričių žmonių yra Britanijos piliečiai iš koloninių laikų.

Bažnyčių Taryba Už Pakeitimą Politikos

SAN DIEGO, Calif. — The Nacional Council of Churches, kuri atstovauja apie 35 milijonus amerikiečių, reikalauja pakeisti JAV užsienio politiką atsižvelgiant į išlaikymui taikos.

Taryba siūlo:

Sulaikyti bombardavimus Šiaurinio Vietnamo, kaip pirmą žingsnį deryboms.

Vengti provokacinių militarinų žingsnių su Kinija ir bet kur kitur.

Stoti už Kinijos [SNO] priemonių.

Sudaryti sąlygas JAV kooperavimo su socialistinėmis šalimis.

Pripažinti Kubos valdžią. Nuimti ribavimus prekybos su socialistinėmis šalimis.

Vietnamietis Vertas Tikrai 34 Dolerius

SAIGON. — Pietų Vietnamo vyriausybė sako, kad ji kompensuosianti šeimas, kurių civiliniai nariai žuvo kare. Už motiną sumokės po \$34.00, už sūnų ar dukterį — po \$17.00.

Tik per praėjusius mėšius buvę užmušta 5,395 civiliai. Sužeista 9,395. Šion skaitlinėn neįeina Saigonas ir apylinkė.

Stebėtojai mano, kad civilių žuvo daug daugiau. Vien Hue mieste žuvę 3,600.

Daugiausia civilių žuvo nuo amerikiečių artilerijos ir orlaivų bombardavimų stengiantis išvairyti vietkongus.

WASHINGTON. — JAV Oro Jėgų lyderiai reikalauja paskirti \$29,000,000,000 dėl šių metų orlaivynui išlaikyti.

Opozicija Atvėso, Atrodo Pearsonas Dar Pasilaikys

OTTAWA. — Kreditistams susvyravus, sugriuvo opozicijos frontas ir jis buvo priverstas šiek tiek atvėsti. Atrodo, kad Pearsonas dar pasilaikys, kol bus išrinktas naujas lyderis. Po to, veikiausiai bus svarstoma, kada turėti naujus parlamento rinkimus.

Kada vyriausybė paskelbė, kad ji įteiks parlamentui pasiūlymą, kad parlamentas pasisakytų, jog atmetimas taksų biliaus dar nebuvo pareiškimu vyriausybei nepasitikėjimo, kreditistai, kurie turi 8 atstovus, atsimetė nuo opozicijos fronto. Jie pasisakė, kad jie palaikys vyriausybę ir balsuos su ja. Jie nepritaria taksų biliui.

Sprogdina Amerikos Karinius Postus

SAN JUAN. — Puerto Rico prasidėjo kampanija prieš JAV biznio užvedimus ir militarinius įrengimus. Jau kelios bombos buvo padėtos ir išsprogduotos. Dvi buvo išsprogduotos ant aliejaus vamzdžių, priklausiančių Shell Oil Co.

Sprogo bomba Wooldwortho tarptautinėj sekcijoje. Viena bomba buvo išsprogduota Ramey oro bazėj.

Bombos buvo namų darbo. Jas sprogdina, matyti, Ginkluotos Išsilaisvinimo Jėgos. Amerikiečiai vadinami imperialistiniu priešu. Beveik visose Lotynų Amerikos šalyse veikia partizanų būriai.

DAR NEUŽMIRŠO CARO NIKALOJAUS

MASKVA. — Vyriausybės organas Izvestija reikalauja išvairyti Kanados studentą Vladimirą Pavlovą, kadangi jis bandęs skleisti antitarybinę propagandą studentų tarpe.

Jis kviečias pas save į kambarį studentus, girdąs alkoholiu, tuo tarpu bandąs įkalbėti studentams, kad tarybinė santvarka netikus. Ant sienos turįs pasikabinęs caro Nikalojaus portretą.

WINFRITH, Anglija. — Atomėnis jėgainės darbininkai sukėlė protestą, kam autoritetai išleido apie \$52,000 priėmimui princio Phillipio.

bet jie nelaiką to biliaus atmetimo pareiškimu vyriausybei nepasitikėjimo. O be kreditistų, opozicija negali sudaryti daugumos.

Konservatai ir nauji demokratų spyrėsi, kad atmetimas minėto biliaus buvo sykiu ir nepasitikėjimo išreiškimas, bet tikrumoje taip nebuvo. Jeigu būtų buvę iš kalno pasakyta, kad jeigu dauguma balsuos prieš tą bilių, tai tuomi bus išreikštas ir nepasitikėjimas vyriausybei, rasi būtų atsiradę atstovų, kurie būtų nebalsavę su opozicija. Iš kitos pusės, parlamentarinėj sistemoj vyriausybės pralaimėjimas bet kokiu klausimu skaitomas parlamentu pasisakymu prieš vyriausybę ir ji turi rezignuoti, pavesti prezidentui ar gubernatoriui kviešti ką kitą sudaryti naują vyriausybę ar skelbti naujus rinkimus.

Pearsonas veikiausiai būtų taip ir padaręs, jeigu ne tas faktas, kad jis yra pareiškęs, jog jis pasitraukia, kad naują lyderį rinktų konvencija, kuri įvyks balandžio pradžioj. Eiti į rinkimus dar nežinant kas bus lyderis, kas sudarys vyriausybę, jeigu laimės rinkimai, nelabai patogu. Liberalai galėjo skelbti rinkimus, kai konservatai ruošėsi vado rinkimui, bet to nedarė.

Nori Sumažinti Prezidento Galią

PARYZIUS. — Francijos komunistai ir Francois Mitterrando Kairiųjų Federacija paskelbė, kad susitarė bendrai veikti, kad būtų pataisyti įstatai taip, kad prezidento galia būtų žymiai sumažinta.

Tarp kitko, norima sutrumpinti prezidento terminą nuo 7 metų iki 5.

Dabar Francijoje prezidentas turi labai dideles teises. Atsitikime kokio pavojaus, jis gali elgtis kaip diktatorius. Jeigu prezidentu taptų koks nors atžagareivis, reakcionierius, galėtų lengvai pasidaryti visišku diktatorium.

Prie to komunistai reikalauja, kad Francija pasitrauktų iš NATO, kuomet laikas užsibaigs 1969 metais.

Atviras Laiškas Dėdei Samui

Tikiu, kad jūs, turtingasis Dėde Samai, esate gavęs labai daug visokių memorandumų iš mūsų veiksmų, bet, tikiu, turėsite kantrybės išklausti dar vieno prašymo. Šis prašymas, mano manymu, yra svarbesnis už visus įvairių veiksmų prašymus ir memorandumus, nes jis liečia patį geriausį jūsų kaimyną. Turiu mintyje Kanadą. Tiesa, mūsų vyriausybė ir politikieriai nedrįsta tokio prašymo padaryti, bet aš tikiu, kad jie dažnai apie tai pagalvoja.

Pas mus dabar vystosi nemažas krizis. Politinis ir finansinis. Kyla nesutikimai visose partijose. Labiausiai mūsų gyvenimą drumsčia tas faktas, kad jūsų, Dėde Samai, kapita-

listai per daug kapitalo yra investavę Kanadoje. Svarbiausios pramonės šakos yra pilnoj tavo tautiečių kontrolė. O kai tu duodi instrukcijas įvairioms kompanijoms, tai sykiu tos instrukcijos liečia ir jų skyrius Kanadoje. Labai dažnai tos instrukcijos nesutampa su mūsų šalies politika. Ir dėl to auga nepasitenkinimas tavimi, Dėde Samai. Kas gali pasakyti, kas iš to gali išeiti.

Tikėsit ar ne, ir pas mus atsiranda žmonų, kurie sako reikia nacionalizuoti visas užsienio kompanijas. O ką tas reiškia, jums gali būti labai aišku. Ką gali žinoti, kur Kanada gali atsiverti, jeigu mūsų bėdos padidės.

Jūs, Dėde Samai, po karo įvairių šalių paramai esate išleidę 152 milijonus dolerių. Daugelis jų pasirodė labai nedėkingos. Kita, rėmimas tokių dikta-

torių ir rasistų, kaip Pietų Afrikos rasistai, diktatorius Franakas Ispanijoje, Čiang Kaišekas Formosoje, ir panašiai, tiktai puldo tavo krašto vardą. O dabar jūs, Dėde Samai, išleidžiate po 30 milijonų dolerių per metus Pietų Vietnamo generolų ir politikierių gelbėjimui. Ne tik milijonus dolerių išleidžiate, bet ir dešimtis tūkstančių savo tautiečių paaukojate. Pergyvenate baisų pažeminimą. Ir dar galo nesimato.

Kanada yra geriausias jūsų kaimynas. O ką mes esame gavę iš jūsų? Visokiems diktatoriams, demokratijos niekintojams, žmonių kankintojams išleisdote 152 milijonus dolerių ir dabar Vietnamė išleidžiate po 30 milijonų per metus, o Kanada nei sudilusio cento. Ar gi nebūtų naudingiau, jeigu nors dalį savo dolerių padovanotumėt Kanadai. Jeigu, pavyzdžiui, tuos investmentus, tik 30 milijonų dolerių, padovanotumėt Kanadai, tai Kanada būtų labai dėkinga. Daug trobelių pasišalintų. Mūsų nepriklausomybė būtų užtikrinta. Nei vieno kraujo lašo nereiktų pralieti. Ir teatsieitų vos tiek, kiek kainuoja vieny metų karas Vietname. O ką gi gera turėsi iš to Vietnamo? Juk ten valdžioje tikra žulikų šaika.

Trisdešimt milijonų dolerių nemaža suma, bet gali atnešti labai didelę naudą. Kanada būtų padaryta viena laimingiausių šalių pasaulyje. Tai būtų saugiausias kaimynas.

Jeigu nieko, gerbiamas Dėde Samai, nedarysi, tai kas gali žinoti, kas ateityje bus. Nusivylę mes galėsime virsti raudonais. O tada gali prisieiti ne tik dolerių netekti, bet dar kariauti, kad užsitikrinus saugumą. O kariauti Kanadoje nebūtų taip lengva. Gal tuomet kainuos ne 30 milijonų dolerių, o šimtą milijonų dolerių.

Taigi, pagalvok, Dėde Samai. Su aukšta pagarba,

Dr. Šaipokas

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Deltuva, Baltimore, Md., atnaujino prenumeratą ir atžymėdamas savo 85-tąjį gimtadienį, kuris bus kovo 22 d., prisiuntė nuo kiekvieno jo pragyvento meto po \$1 aukų, viso su mokesčiu už prenumeratą \$90 amerikoniškais.

F. Kazokas, Lethbridge, Alberta, prisiuntė atnaujintą prenumeratą.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir \$11 surinktų aukų. Aukojo: Peter ir John po \$5 ir L. Kaušpėdienė \$1. Pranumeratą atnaujinime gražiai patalkininkavus P. Kisielienė.

J. Vilkelienė, Laval-Montreal, atnaujino dvi prenumeratas į Lietuvą.

S. Baltulis, Windsor, Ont., atnaujino dvi prenumeratas į

Lietuvą ir prisiuntė nuo keliasdešimt asmenų užuojautų paskelbti.

J. K. Alvinas, Yucaipa, Cal., prisiuntė nuo L.L.D. Yucaipos kuonos \$25 aukų.

K. Milevičius, New Glasgow, Que., atnaujino sau prenumeratą, dvi į Lietuvą ir prisiuntė paminėjimą paskelbti.

E. Gruodienė, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$5.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė atnaujintą prenumeratą, paminėjimą paskelbti ir \$14 surinktų aukų. Aukojo: F. A. Bunkai \$5, M. W. Zukas \$2, J. Kaulinis, M. Vitkus, K. Aleksinas, Ig. Baches, K. Karpavičienė, P. Kasparas ir V. Bunkus po \$1.

John Rutkus, Rochester, N. Y., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$2.

P. Mockaitis, Toronto, prida-

vė atnaujintą prenumeratą ir nuo K. Doveikos \$5 aukų.

V. Bulzys, Weston, Ont., J. Vertelka, Simcoé, Ont., ir W. V. Cheponis, Prince Albert, Sask., atnaujino po prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo po \$1.

S. Krisčius, St. Boniface, Man., prisiuntė \$2 aukų.

J. Boris, Nanaimo, B. C., atnaujino prenumeratą į Lietuvą. Juazas Stanelis, Short Hills, N. J., per L. Kavaliauskaitę, "Laisvės" administraciją, prisiuntė \$25 aukų amerikoniškais.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

Mrs. P. Armont, Miami, Fla., \$5;

Chas. Jaselun, Clyde, Alta., \$5;

T. Pleta, Phoenix, Ar., \$3.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai aciu.

Administracija

Galima Siųsti Pinigus į Lietuvą ir gauti daugiausia už juos.

Nereikia mokėti už persiuntimą, tiktai išpirkti JAV dolerių certifikatą. Duokit savo giminėms 4 sykius daugiau, negu jie gautų rubliais. Jūsų giminės patvirtins tą.

Tiktai JAV dolerių certifikatai įgalins jūsų giminės nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, drabužių ir daugelį kitų dalykų — amerikinių, Vakarų Europos ir vietinių — specialiose Vneshposyrtorg dolerinėse parduotuvėse labai žemomis specialiomis dolerinėmis kainomis. Jūsų giminės patvirtins tą.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Absoliučiai nereikia mokėti jokio mokesčio, nei gavėjui, kadangi išlaidas padengia Vneshposyrtorg.

Siųskit dabar. Tiktai per

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 231rd Street
New York, N. Y., 10010, USA

Reikalaukit mūsų veltui duodamo katalogo.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaistraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

Dvisavaitinis žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "Tarybinė Moteris", "Mokslas ir Gyvenimas" ir "Mūsų Sodai".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius. Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kánadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$5.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00. Valstiečių laikraštis — \$2.50, Jaunimo Gretos — \$2.50, Kultūros Barai — \$3.00, Mūsų Gamta — \$4.50, Nauja Technika — \$4.00, Liaudies Ūkis — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada.

Minime penkių metų liūdną sukaktį nuo mirties mūsų
Sesutės ir Brolienės

Antaninos Milevičienės - Brokiūtės

Mirusios kovo 2 d., 1963 m.
New Glasgow'e, Que., Kanadoje.

Jau penki metai, kai Tavęs, Mieloji Sesute ir Brolienė, nėra gyvųjų tarpe. Mes niekad nepamirštame ir nepamiršime Tavo gerumo dėl mūsų,

Broliai Valys, Pranas ir Alfonsas
Bunkai ir brolienės Vera ir Ona

Jamaica, N. Y., USA

Mirus Mūsų Geram Draugui

Lionginui Linkevičiui

Reiškiamo gilią užuojautą velionies liūdinčiai sesutei, broliams ir visiems jo giminėms. Kartu liūdime netekę gero draugo.

A. Gegžnas
K. Marcinkus
J. Kodis
J. Rubinskas
S. Paberalis
J. Morkūnas
A. Bernatonis

V. Batulevičius
A. Buzas
P. Katela
F. Gindvilas
M. Valentonis
V. Savickas

Windsor, Ont.

Windsor, Ont.

Mirus

Lionginui Linkevičiui

Reiškiamo gilią užuojautą velionies liūdinčiai sesutei Pranciškai, broliams Juozui ir Pranui Lietuvoje ir Kanadoje, taipgi visiems jo giminėms. Kartu liūdime netekę gero draugo.

Windsoro Senesnės Kartos
Lietuvių Šeimos

K. P

(T)

Visos kitos dingsta social lyje, kur žydra nauja darbo sams, jų kultūriams poreiki. Remiantis atlmais, Tarybų informacijos tū ir spaudos užin tačiau ji stovi kaip nepamain estetinių idealų sioms darbo žr

Šiandien žy keičia šeimų g atnešdamas { pulsa, darbo ir ką, suteikdamis tribūną visuom veikėjams, tei niams kolektyv bū Lietuvoje tris šimtus tūrių. Didžiulius TV "transporto tolimuosius re nus. Juk per n publikos žydra rovas, kuris an ir nesvajoję ap to apie keturias operos ir bal Kur dar kitos tarp jų ir tele menas? Taigi, suvaidino didi kinant skirtum miesto, ugdat nį išsprusima.

Teigiamos n milžiniškos. Ir dien pribrendo paanalizuoti kurias negaty labiau, kad ja poveikis mūsų dar didesnis. Nustatyta, mesio televizij turintys daugi šimt penkerius

Šiuom

kad nuo vs

bus duoda Orders" d dovanos sa

2101 "
2102 "
2103 "
2104 "
2104A
2105 "
2105B

Rašyk kitų dovar Ukrain sutinkama

Tūkstantis už ir prieš

K. Pūras, žurnale Kultūros Barai, Vilnius.

(Tąsa)

Visos šitos TV neigiamybės dingsta socialistiniame pasaulyje, kur žydrasis ekranas tarna naują darbo žmonių interesams, jų kultūrinams, estetiniams poreikiams patenkinti. Remiantis atliktais tyrinėjimais, Tarybų šalyje TV, kaip informacijos tiekėja, po radijo ir spaudos užima trečią vietą, tačiau ji stovi pirmoje vietoje kaip nepamainoma kultūros ir estetinių idealų nešėja plačiausioms darbo žmonių masėms.

Šiandien žydrasis ekranas keičia šeimų gyvenimo ritmą, atnešdamas į namus tikrovės pulsą, darbo ir žygių romantišką, suteikdamas nepamainomą tribūną visuomenės ir kultūros veikėjams, teatrams, muzikiniams kolektyvams. Vien Tarybų Lietuvoje dabar yra apie tris šimtus tūkstančių televizorių. Didžiulius kultūros lobius TV "transportuoja" į kaimą, į tolimuosius respublikos rajonus. Juk per metus mūsų respublikos žydrąjame ekrane žiūrovas, kuris anksčiau, gal būt, ir nesvajavo apie teatrą, pamato apie keturiasdešimt dramų, operos ir baletų spektaklių. Kur dar kitos įvairios laidos, tarp jų ir televizijos kuriamas menas? Taigi, mūsų šalyje TV suvaidino didelį vaidmenį, naikinant skirtumą tarp kaimo ir miesto, ugdant žmonių kultūrinį išprusimą.

Teigiamos mūsų TV savybės milžiniškos. Ir vis tiek jau šiandien pribrendo reikalas plačiau paanalizuoti jos reikšmę, kai kurias negatyvines puses, juo labiau, kad jas pašalinus, TV poveikis mūsų visuomenei būtų dar didesnis.

Nustatyta, kad mažiau dėmesio televizijai skiria žmonės, turintys daugiau kaip trisdešimt penkerius metus, vadina-

si, didžiausia namų ekrano auditorija — jaunimas ir, žinoma, vaikai. Tai dar padidina TV atsakomybę.

Be abejonės, televizijos amžiaus vaikai žymiai protingesni. Pasikalbėjime su jais. Jie, ilgai negalvodami, išvardins visus kosmonautus, kosminius greičius, geriausių sportininkų, meno meistrų pavardes. Palyginus su mūsų vaikystės bendraamžiais, jie dabar vos ne enciklopedistai. Tyrinėtojai mano, jog televizijos veikiamą žymiai greičiau vystosi vaikų psichika.

Tačiau pedagogai susirūpinę. Vaikai mažiau domisi knyga, ne taip atsakingai ruošia namų darbus. Laiką suryja televizorius, prie kurio jie kartu su tėvais išsėdi visą vakarą. Ką gali išmokyti mokinys, jei viena akimi žiūri kino filmą, o kita sprendžia aritmetiką? Dar blogiau, kai televizija jie bando nakeisti knyga, kai Tomas Šojeris ir Pieras Bezuchovas, Grijorius Melechovas ir Eugenijus Onieginas jiems tampa tik teleherojais. Televizija niekada nepakeis knygos — ji gali atkurti siužetinius knygų griaučius ir herojų charakteristikas, tačiau neperduos plataus visuomeninio, emocinio skambėjimo, kurį sukūrė rašytojas. Skaitvdamas knygą, vaikas (o taip pat ir suaugęs) priverstas aktyviai kurti savo vaizduotėje herojų paveikslus, jų aplinką. Jis priverstas mąstyti, lavinti vaizduotę. Štai kodėl mūsų vaikai taip mėgsta pasakas. O ekrane Andersono "Biaurasis ančiukas" ar K. Kubiliaus "Strakaliukas ir Makaliukas" — jau apibrėžti herojai, veikiantys dailininko sukurtu dekoracijų fone. Mažajam žiūrovui belieka tik pasyviai stebėti spektaklį.

Kanados sociologų tyrimai

parodė, jog vaikai tų tėvų, kurie turi televizorius, ateina į mokyklą labiau išprusę, su turtingesniu žodynu, negu tie vaikai, kurie neturėdavo galimybės žiūrėti TV laidų. Tačiau po ketverių-penkerių mokslo metų savo žinių bagažą jau persverdavo antroji pusė. Psichologų ir psichiatrų išvada aiški: blogai, jei vaikas visą laisvalaikį praleidžia prie ekrano. Pasėkos — nervinis perkrovimas, vienapusiškas išsivystymas.

Jaunajai kartai televizija kaip vitaminas C. Naudojant per didelę dozę, užuot padėjęs, gali pakenkti.

Tačiau šitie teiginiai, žinoma, nepaneigia televizijos, kaip didelės mokyklos pagalbininkės, reikšmės.

Kaip rodo anketos, daugelis žiūrovų TV vertina už tai, kad ji praturtina žmogaus žinias, padeda susipažinti su pasauliu. Tačiau ir šis teiginys priimtinas su išlyga... Juk vargu ar galima vaizdais išanalizuoti vieno ar kito reiškinio esmę. TV gali pažadinti sąmonę, sukelti žingeidumą, priversti kreiptis į kitus pažinimo šaltinius, bet negali duoti tikslios vieno ar kito reiškinio mokslinės analizės. Juk vien televizijos laidos ribotumas — pusvalandis, daugiausia valanda — neleidžia visko išsamiai pasakyti. Iminentė TV savybė — žiūrovui po laidos viskas aišku — kai kuriais atvejais parodo savo neigiamas puses ir mokomosios televizijos laidoje, nors šiaip namų ekranas švietimo srityje tiek Tarybų Sąjungoje, tiek ir užsienyje atlieka be galo didelį vaidmenį (Afrikos šalyse, pavyzdžiui, per TV berašėliai mokomi rašto).

Štai vienoje amerikiečių mokykloje vaikams buvo transliuoti mokomieji filmai apie Bethoveną. Pianistas sugrojo "Mėnesienos sonatą", mokiniai su didžiausiu susidomėjimu sekė paaiškinimus, klausėsi muzikos, tačiau pateikus raštiškus klausimus, beveik nė vienas neatsiminė sonatos pavadinimo, negalėjo pasakyti, kur gimė didysis kompozitorius. Panašūs bandymai buvo atliekami su studentais, septyniolikos - aštuoniolikos metų jaunuoliais. Pirmajai grupei profesoriai skaitė paskaitas auditorijose, antroji — tų pačių paskaitų paskaitų klausėsi per televiziją. Po šešių eksperimento savaičių kontrolinis darbas parodė, jog pirmoji grupė žinias (savo žymiai geriau už antrąją. Pasibaigus eksperimentui, profesorius pareiškė: "Nenoriu, kad į mane studentai spoksotų, noriu, kad jie protautų".

Vadinasi, televizija dar negali pakeisti knygų. Todėl ir galima, kad šiuo metu dažnai šeimoms ištisą vakarą prasėdi prie televizoriaus, užmiršdamos knygą, teatrą, meno saviveiklą. Yra žiūrovų kategorija, — ją sudaro nemažas procentas, — kuri televizijos laidas žiūri iš-

tisą vakarą. Žydrasis ekranas nereikalauja jokių pastangų, kritiškos analizės, kategoriškų sprendimų. Tiesa, jų daryti nėra ir kada, nes ekrane kaleidoskopiškai keičiasi kadrai, viena laida seka po kitos. Žiūrovas vos spėja suvokti: jis neieško, o priima; nesigilina į dalyko esmę, o šliaužia jo paviršiumi; žodžiu, sėdi ir laukia. Tai pasyvi žiūrovų auditorija, kuriai TV tampa tiesiog kultu. Kartais žiūrovų pasyvumas pasiekia tokį laipsnį, jog jie priekaištuoja TV už tai, kad neįdomi laida atėmusi iš jų brangų laiką ir jie buvę priversti vėlai gulti. Manau, kad žiūrovų auditorija, kuri nepajėgia išjungti televizoriaus, jei laida nepatinka, žymiai didesnė už tą, kuri sugeba pasirinkti laidas.

(Bus daugiau)

Kodėl žmonės verkia?

Tokį klausimą iškėlė anglų ir švedų psichologai anketose. Iš šimto apklaustųjų 32 atsakė: norėdami palengvinti širdį, 22 — užjausdami artimą žmogų, 21 — iš džiaugsmo, 12 — iš liūdesio ir rūpesčio, 9 — iš baimės, 4 — iš pykčio.

Paprastai manoma, kad ašaros — liūdesio ženklas. Dauguma žmonių gėdiasi savo ašarų, o senovės graikai didžiavosi, galėdami verkėti.

Įdomiai apie verkumą rašo vokiečių laikraštis "Telegraf": "Ašaros — tai ne dvasinio išgyvenimo, o atvirkščiai, sveikos psichikos ženklas. Verksmas gydo, todėl nesistenkite sulaukyti ašarų, leiskite joms tekėti. Juk ašaros — normali reakcija į stiprų išgyvenimą. Kada verkti ir kiek verkti — priklauso nuo nervų. Dažniausiai verkiama tada, kai nervai reikalauja pelengvinimo. Jei į

Mirė L. Linkevičius

WINDSOR, Ont. — Vasario 13 dieną mirė Lionginas Linkevičius, išgyvenęs 66 metus. Palaidotas vasario 16.

Velionis buvo kilęs iš Lietuvos, Biržų rajono, Skamarakų kaimo. Kanadon atvyko 1928 metais.

Kiek laiko pagyvenęs vakaruose, pas ūkininkus, matydamas, kad bus sunkus gyvenimas vakaruose, 1930 metais su brolio Juozo pagalba atvyko į Sudburį, kur gavo darbą smelteryje. Ten ir dirbo, kol išėjo į pensiją. 1961 metais atvyko į Windsorą pas brolių Juozą ir gyveno, kol išsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Paliko nuliūdime sesutę Prancišką Šatas, gyvenančią Bostone, USA, ir du brolius, Praną Lietuvoje, o Juozą Kanadoje, Windsore.

Ilsėkis, drauge, ramiai Kanados šaltoje žemelėje, o mes likusieji ilgai prisiminsimę tavę.

S. Baltutis

DETROIT. — Negrų nacionalistų grupė paskelbė, kad ji šaukia negrų konvenciją tikslu padėti pagrindus atskirai pietinių valstijų negrų tautai sudaryti.

Jie nori sudaryti negrų valstybę iš penkių pietinių valstijų.

tai neatsižvelgiama, pasirodo įvairių ligų simptomai: galvos skausmai, širdies priepuoliai, astmos, neurozės. Nustatyta: žmonės, kurie moka sulaukyti ašaras, dažniausiai yra melagaliai. Stengimasis nuslopinti dvasinę emociją yra apsimetimas, melas yra apgaulė tiek sau, tiek kitiems".

(Svyturys)

Siuomi norime informuoti mūsų klientus lietuvius, kad nuo vasario 15 iki balandžio 30, 1968 metų, bus duodama 10 procentų nuolaida ant visų "Podarok Orders" dėl automobilių, siunčiamų kanadiečių kaip dovanos savo giminėms Tarybų Sąjungoje

Nupigintos kainos yra sekančios:

2101 "Volga - Gaz 21R"	\$2,566.23
2102 "Volga - Gaz 21US"	2,770.78
2103 "Moskvitch - 408"	1,908.94
2104 "Moskvitch 408E"	2,111.28
2104A "Moskvitch 408E"	2,130.81
2105 "Zaporozhets" ZAZ - 965A	1,039.00
2105B "Zaporozhets" ZAZ 966B	1,246.99

Rašykite dėl veltui duodamo "Podarok" katalogo dėl kitų dovaninių dalykų.

Ukrainska Knyha rezervuoja teisę pakeisti šias kainas sutinkamai su tarptautine Kanados dolerio verte.

UKRAINSKA KNYHA
962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvų Socialų Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambary vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas
2610 Northwest 119th Street
Miami, Fla. 33167
Telefonas: 688-4161

Europiška Muzika

Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.

22 metų patyrimo muzikantai

Prieinama kaina

Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

AR BUS GERIAU?

Opozicinės partijos užsispyrė būtinai sugriauti Pearsono vyriausybę ir priversti skelbti rinkimus. Kaip tyčia, pasitaikė ir proga. Liberalai, atrodo, buvo užsimiršę, kad jie nesudaro daugumos. Jei jie nebūtų buvę apsnūdę, veikiausiai nebūtų leidęsi užklupti netikėtai.

Pearsono vyriausybė tur būt vistiek būtų skelbusi rinkimus po išrinkimo naujo lyderio. Tas buvo aišku. Dabar, matyti, rinkimai įvyks kiek anksčiau. Atmetimas vyriausybės biliaus, norinčio legalizuoti pakėlimą taksų 5 procentais, uždavė mirtiną smūgį. Bet ką gali duoti naujas parlamentas?

Šis parlamentas nebuvo blogesnis, negu kad ankstyvesnis. Reikia pasakyti, kad parlamentai, kuriuose nei viena partija neturėjo daugumos, atliko daugiau reformų, negu tie, kuriuose viena partija sudarė didžiumą. Buvo sunkumų, trukdymų, bet geri sumanymai praėjo. O kai viena partija valdė, nebuvo tokio reikalo taikstyti prie žmonių.

Ką gali geresnio duoti naujas parlamentas? Juk ir vėl bus išrinkti tie patys žmonės. Tiesa, gali būti šiek tiek pasikeitimų. Pavyzdžiui, gali viena partija išrinkti daugiau, kita mažiau. Bet vadovai bus tie patys. Jei ne vyriausybė, tai opozicijoj. Tarp esamų partijų didelio skirtumo nėra. Gal liberalai kiek daugiau linkę prie reformų. Bet ir konservatai juk negalės pasukti gyvenimo ratą atgal.

Nauji demokratai, kurie susidėjo su konservatais Pearsono vyriausybei nugriauti, padarė klaidą. Dėl sudaryto politinio krizio gali daug dalykų nusitęsti. Dažnai vyksta rinkimai trukdo gyvenimo eigą. Žmonėms nėra jokios naudos iš politikierių rietenų. Rinkimai taipgi kainuoja. Žmonės turi sumokėti. O partijų nariams dažnai tenka ir gerokai pasiaukoti.

Bet tai, matyti, toks jau Kanados susitvarkymas. Reikia laukti ir žiūrėti, kas iš to viso išeis.

DIDELIS "FLOP"

Veiksniai labai didelį triukšmą kėlė besiruošdami 16 vasario minėjimams. Ypatingai buvo stengiamasi pabrėžti, kad tai 50-tos sukaktuvės. Bet rezultatai buvo visai nekoki. Toronte paminėjime, su visais svečiais, buvę apie 1,000. Ir didžiapiai visai ignoravo. Tiesa, Star įdėjo trumpuotę žinutę, bet kelintame puslapyje. Ir tik apie pono Winters kalbą. Apie patį minėjimą nieko.

Prieš pat minėjimą Toronto Daily Star įdėjo ilgą straipsnį ir su paveikslu apie Vilnių. Korespondentė labai prielankiai atsiliepė apie Vilnių ir apie Lietuvos pažangą aplamai. Matyti tas buvo atlikta sąmoningai, parodydant visiems veiksniams, kad jų propaganda yra melas. Visuomenei nusibodo klausyti tų ponų verkėlenimų.

Reikia manyti, kad ir karas Vietname turi šį tą bendra su Kanados visuomenės atšalimu, nūsukimu nuo veiksmų. Amerikiečiai, "belaisvindami" Vietnamą, atliko baisiausius dalykus. Ar gali bent vienas padorus žmogus linkėti, kad ir kitur taip įvyktų?

Amerikiečiai, atrodo, prisidėjo prie įvykių Indonezijoje. Šimtai tūkstančių žmonių buvo nužudyti. O ar tenai padėtis pagerėjo? Reakcioneriai įsigalėjo, bet liaudies laisvės visai sunaikintos. Ekonominė padėtis nepagerėjo.

Pasaulis niekad nebebus vienalytis, kapitalistinis. Dvi sistemos turi siekti sugyvenimo. Bendromis pastangomis galima daug kam pagerinti būvį. Tais pinigais, kuriuos amerikiečiai iššlavėjo žudynėms Vietname, buvo galima daugeliui žmonių pagerinti būvį. Jeigu būtų sudarytas tvirtas pagrindas taikai, sumažintos armijos, sulaukymas ginklavimasis, kokios didelės sumos susitaupyti žmonių gerovei pakelti visame pasaulyje?

Veiksnių politikai, matyti, nebepritaria ir dauguma ateivių. Gordon Sinclair, radio komentatorius, sakė, kad Toronto ir apylinkėse yra 12,000 lietuvių. O mitinge, su svečiais, buvo tik 1,000. Paigi, didžiuma ignoravo "laisvintojų" triukšmą.

LONDON. — Dvi Italijos moterys apgavo lordą Thompsoną už \$300,000, parduoda-

mos jam jų pačių parašytą Musolinio dienyne.

Gordon Sinclair, žurnalistas ir kontroversinis broksteris, kurs duos savo "portretą" programoj, kuri bus perduota per televiziją ketvirtadienį, kovo 7. Jis dažnai sukelia datatkų tarpe triukšmą viešai pareikšdamas, kad jis netiki į jokią dievą.

18 Metų Vaikėzai Guldo Galvas už Šaiką Generolų

Apie karą Vietname daug rašyta ir kalbėta. Jau daugelio buvo sakyta ir yra sakoma, kad be amerikiečių pagalbos Pietų Vietnamo valdžia nesilaikytų kelių mėnesių. Paskutinė vietkongų ofensyva parodė, kaip Pietų Vietnamo žmonės padeda vietkongams. Bet Johnsono administracija nepaiso nieko, vis daugiau jaunų amerikiečių siunčia į Vietnamą.

Britų laikraščio The Sunday Times fotografas Don McCullins, kurs buvo su amerikiečiais Hue mieste, aprašo, kaip 18 metų vaikėzai jaučiasi grumdamiesi už miesto atkariavimą. Veikiausiai ne geriau jaučiasi ir kituose sektoriuose.

"Aš mačiau, kaip vežimas 18-kamečių vaikėzų virto išvargusiai atrodančiais vyrais. Dauguma jų trokšta, kad jie niekad nebūtų girdėję apie Vietnamą", rašo McCullins.

Daugiausia laiko jie praleidžia norėdami suarsti tuos snajperius, kurie skina juos, ir kiekvienas iš mūsų laitonis, kad tuoj bus mūsų eilė.

"Sunaikinimas, kurį aš mačiau, tiesiog netikėtinas. Aš niekad nemačiau taip sudaužyto miesto, kaip šis — iš laivyno ir orlaivių, kad išvijus keletą snajperių. Jie sakė man, kad tai buvo gražus miestas.

"Dabar tai bausis miestas, kadangi gatvės pilnos lavonų, tankų sutraikytų. Pafrontėj mariniai laiko šiuos lavonus kaip ženklus, nurodančius, kur važiuoti gatvėmis.

"Tankai zujo po tas gražias francūzų stiliaus vilas ir griovė jas iki pamatų, jeigu jie į-

tarė tenai esant snajperių su savo raketomis ir mortiroomis.

"Daugiausia laiko išbuva su marinių kuopa, pavadinta Mirštanti Delta, kadangi jie buvo nušluojami kiekvieną dieną, o jų darbas buvo pūlti sienas, neturint reikiamo prisidengimo.

"Kas mane stebino, tai kad nebuvo vadovybės iš patyrusių komandierių. Vienoj vietoj mes puolėm tiesia linija kaip amerikiečių kavalerija, šaudydami iš peties, išstatydami save pavojui.

"Nebuvo panašu į britų armiją. Aš tikrai nežinau, kur puskarininkai buvo: kuopa turėjo vieną karininką 24 metų amžiaus ir aš manau, kad tai buvo jo pirmas patyrimas kovoje.

"Kuomet jis buvo sužeistas kiek vėliau, o kariai buvo sužeidžiami vienas po kito, puolė į paniką, išsigandę, kadangi jie nematė, iš kur kulkos lėkė.

"Aš pasitraukiau šandien sumišęs. Aš negalėjau pakęsti daugiau. Bet tie vyrai beveik atliko savo uždavinį, tai aš nesijaučiau pabėgęs".

Toliau jis rašo: "Aš nežinau, kaip aš išsilaukiau per tas dienas. Aš buvau sumišęs. Žmogus pripranta egzistuoti kaip šuo. Aš ieškojau maisto kareivių dėžutėse,

"Visų nervai buvo pašliję. Net ir tvirčiausiai išrodęs marinas meldėsi, kad greičiau pasiektus sieną ir pasitraukus.

"O po to, netikėtai, tenai dar vis buvo žmonių. Praėjusią naktį mes radom dvi moteris ir vaiką besislepiančius prieš teritorijoje. Šandien, artinantis

prie sienos, aš išgirdau tanką šaudant, o paskui vienas iš būrių puolė užimti vietą.

"Jie praėjo paprastą atsargumą, mėtydami granatas į bunkerius, šaukdami: 'Sauk į skylę!' Po to jie atrado, kad urve yra visa šeima.

"Vienas iš marinių sušuko: 'Pasakyk tam senam žmogui, kad mes mesim į vidų kitą granatą, jeigu jis neišeis. Mes negalime rizikuoti.'

"Tuomet aš pamačiau kruviną galvą išlendant. Vyras laikė rankose kruviną kūdikį. Aš persigandau. Bet kūdikis nebuvo sužeistas. Jį sukruvino senio kraujas.

"Paskui išlindo išsigandusi motina su keturiais vaikais. Vieną kūdikį motina žindė".

Apie Sibirą

Sibiras užima 4,900,000 ketvirtinių anglišku mylių. Gyventojų mažai ką daugiau kaip Kanadoje.

Pusė Tarybų Sąjungos girių randasi Sibire. Sibire yra tiek anglies, kiek visame pasaulyje.

Tęsimas gelžkelis nuo Uralo iki Ramiojo vandenyno. Bus užbaigtas 1970 metais.

Kada tai tas kraštas carų buvo paverstas kriminalistų ir politinių kalinių gyvenviute.

Ant Jenisej upės bus galima pastatyti 17 elektrinių.

Bransko miesto statyba prasidėjo 1950 metais. Dabar turi 120,000 gyventojų. Didžiuma dirba medžio apdirbimo industrijoj. Ant Lenos upės manoma pastatyti elektrinę, kurios pajėgumas prilygs visų Sibiro elektrinių pajėgumui.

Vidury Arktiko pastatytas miestelis Talnak. Namai penkių aukštų. Agvikinot miestelis turi požemines gatves. Pradėtas statyti prieš 10 metų. Žmonės iš pirmesnių namų persikelia į industrinį rajoną, kur daugiau užuovėjos. Aikhol miestelis po vienu stogu. Gali vaikščioti be žipono. Nekuriose požeminėse miestelio gatvėse yra šiltnamių, augina daržoves ir geleis.

Špižo rūda randasi tik 2 metrų gilumoje. Magnezitas randamas visai paviršiuje.

Bratskas buvo pradėtas statyti prieš 10 metų. Dabar kasmet prisideda po 100 naujų šeimynų.

Jakutskas yra ant Lenos upės kranto. Tai šaltiausia vieta visame pasaulyje. Yra užrekorduota 158 laipsniai šalčio pagal F.

S. M.

SAIGON. — Pietų Vietnamo policija suėmė septynis žymius Pietų Vietnamo lyderius, budistų vyriausiąjį vadovą, buvusį kandidatą į prezidentus Duz, buvusį ekonomijos ministrą ir kitus.

Amerikiečiai esą tuomi labai nepatenkinti.

Pas

Mūsų poli-
zią komediję
lamentas a
reikalavimą
mų mokesči
komedija ja
vaitė.

Jei libera-
tas įvyks, r
tada opozic-
viršų.

Bet liber-
kas bus ger
pataisos sk-
tad daugelis

Kas prieš sa
tus kurortu
Pats prer
Jamaiką.

Žinoma,
didelis aps
mas.

Opozicija
servatai pa
sono vyria
valdžią atic
Tada pa
premjeras.
prasidėjo.

Pearsona
vatai ir kit
šposą, o ši
nebeteko p
jimo.

Abu ma-
dėl pasidar
gyva ir ašt

Tačiau r
kad mūsų
gerai tik v
lij valdyti.

Išsivyst
prieš prez

Labai r
jas senato
jimas dėl
lankoj, o i
tvirtinima
namas t
mus, jei
bombarda

Kaip ž
buvo sute
kią jėgą
ma, kokią
po Tonk
konflikto.

Bet dal
sirodė, k
mo, jog š
pediniai l
kiečius.

Pagal
išeina, ka
kuota ir
lgavęs g

Tai nei
dentui ir
vams.

Taip p
yra UN
tvirtinim
namas e

Jis tik
liavęs ir
mus. Toc
tingo au

Pastabos

Mūsų politikieriai sukėlė gražią komediją Ottawoje, kai parlamentas atmetė vyriausybės reikalavimą užtvirtinti pajamų mokesčio pakėlimą. Ir ta komedija jau tęsiasi antra savaitė.

Jei liberalai būtų žinoję, kad tas įvykis, nebūtų išvažinėję ir tada opozicija nebūtų paėmusi viršū.

Bet liberalai manė, kad viskas bus gerai, nes du įstatymo pataisai buvo praėję tad daugelis išvažinėjo kas sau. Kas prie savo biznio, kas į šiltes kurortus.

Pats premjeras buvo išvykęs į Jamaiką.

Žinoma, tai buvo iš jų pusės didelis apsilaidimas ir žioplumas.

★

Opozicijai paėmus viršū, konservatai pareikalavo, kad Pearsono vyriausybė rezignuotų ir valdžią atiduotų konservatams.

Tada parbėgo iš Jamaikos premjeras. Subėgo ir kiti. Na ir prasidėjo...

Pearsonas rėkia, kad konservatai ir kiti sąmoningai iškrėtė šposą, o šie sako, kad liberalai nebeteko parlamento pasitikėjimo.

Abu maždaug teisingi ir todėl pasidarė ta komedija tokia gyva ir aštri.

Tačiau ne mažiau pykinanti, kad mūsų politikieriai sugeba gerai tik vaidus kelti, o ne šali valdyti.

★

Išsivysto naujas spaudimas prieš prezidentą Johnsoną.

Labai reikšmingas yra naujas senatoriaus Fulbright išstojimas dėl konflikto Tonkino įlankoj, o iš antro šono, U Thant tvirtinimas, kad šiaurės Vietnamas tuojau eitų į pasitarimus, jei amerikiečiai nustotų bombardavę šiaurę.

★

Kaip žinia, prez. Johnsonui buvo suteikta galia naudoti tokią jėgą prieš šiaurės Vietnamą, kokią jis matys reikalinga, po Tonkino įlankoj sukulto konflikto.

Bet dabar, po tyrinėjimo pasirodė, kad nėra tikro įrodymo, jog šiaurės Vietnamo torpediniai laivai atakavo amerikiečius.

Pagal sen. Fulbright teigimą išeina, kad viskas buvo sufabrikuota ir tuo būdu Johnsonas įgavęs galia apgaulingai.

Tai nemažas smūgis ir prezidentui ir kitiems karo vadovams.

★

Taip pat didelis smūgis jiems yra UN sekretoriaus U Thant tvirtinimas, kad šiaurės Vietnamas eitų į pasitarimus.

Jis tik ką sugrįžo plačiai keliaves ir visur turėjęs pasitarimus. Todėl jo žodis įgauna ypatingo autoriteto.

Vilnius. Lenino aikštė auštant.

Ką Kiti Rašo

Išblaškė iliuzijas

Priešo smūgiai Pietiniame Vietname išblaškė iliuzijas, po kuriomis mes, net nuo savęs pačių, slėpėme tikruosius faktus. Vietkongas tur būt pasitraukęs iš miestų, kaip jis buvo priverstas pasitraukti iš Amerikos ambasados. Tūkstančiai Vietkongos žus. Bet vis dėlto jie pademonstravo, kad niekas Pietiniame Vietname nėra apsaugotas nuo jų užpuolimo — nei distriktų sostinės, nei Amerikos bazės, nei kaimiečiai savo ryšių laukuose, nei mūsų kariuomenės generolai.

Niekas negali išpranašauti dabar Saigone ir Khesane vykstančių kovų rezultato. Bet kokie tie rezultatai bebūtų, pasakutinių dviejų savaitių įvykiai buvo mums pamoka. Atėjo laikas kitomis akimis pažvelgti į karą, ne nagrinėjant praeitį, bet žiūrint į ateitį. Reikia vertinti faktus be klaidinančių vilčių ir sentimentalių sapnų.

Visų pirma reikia atsižadėti iliuzijos, kad paskutiniųjų dviejų savaitių įvykiai yra savo rūšies pergalė. Sakoma, kad Vietkongas negalės laikyti miestų. Tai tiesa. Bet nepaisant visų mūsų pranešimų apie laimėjimus, apie Pietų Vietnamo vyriausybės stiprumą ir priešų silpnumą, tie įvykiai parodė, kad su puse milijono Amerikos karių ir 700,000 vietnamiečių sąjungininkų, su persvara ore ir jūroje, turint

Bet ar paklausys jo žodžio prezidentas Johnsonas ir kiti?

Kai kas mano, kad jau per toli nueita, kad kelio atgal nėra.

Taip. Jau labai toli nueita ir karas labai išplėstas.

Tačiau sulaukyti karą, sulaukyti žudynes, neturėtų būti niekada per vėlu.

Z. Janauskas

didžiuosius ierursus ir moderniausius ginklus, mes nesugebame apsaugoti net vieno miesto nuo priešo, kurio jėgos tesiekia tik apie 250.000 žmonių.

Mums sakoma, kad priešas baisiai nukentėjo. Be abejo, tai tiesa. Bet tie nuostoliai negali būti tokie, kaip pranešama. Gynybos Sekretorius pareiškė, kad "per visus 1967 metus komunistai neteko apie 165,000", tačiau prieš pagrindinės jėgos "laikėsi pastoviam lygyje 110,000 - 115,000". Pasirodo, kiek vietkongų ir šiaurinių vietnamiečių mes benaikintume, jų skaičius stebuklingu būdu lieka tas pats.

Dabar mūsų žvalgybos viršininkas sako, kad 60,000 vyrų buvo mesta į miestų ataką ir 20,000 jų žuvo. Jeigu vienam užmuštam tenka du sužeisti (kas yra labai kuklus spėliojimas), tai visos prieš jėgos jau dabar yra sunaikintos! Kas gi tada ten kovoja?

Ilgus metus mums buvo sakoma, kad kontroliuodami kraštą, mes apsaugojame Vietnamo gyventojus. Dabar mes matome, kad niekas iš gyventojų nėra saugus. Nėra nė vienos saugios mūsų kontroliuojamos vietos.

— Sen. R. Kennedy

Ofensyvo padaryti nuostoliai

Dabar paaiški, kad Pietų Vietnamo partizanų ofensyvas buvo daug Amerikai skaudesnis, negu Johnsono administracija mus informavo.

Apie 150 lėktuvų ir helikopterų buvo visai sunaikinta, kuomet partizanai užpuolė 32 aerodromus. Nuostoliai siekia daugiau kaip 500 milijonų dolerių, 50 procentų JAV oro bazių paversta nebeveikiančiomis.

Suprantama, kad šimtai

amerikiečių gyvybių buvo sunaikinta.

Amerikiečiai Pietų Vietname jau 18 metų. Buvo manyta, kad greitai bus su vietnamiečiais apsidirbta. Skelbta nuolatiniai "laimėjimai". Bet kas gi iš to viso išėjo?

Šiandien partizanai smarkiau kariauja, geriau apsiginklavę. Dabar turi tarybinio modelio šautuvų, kurie iššauna net iki 30 šūvių į trejetą sekundų. Jie jau turi ir naujaisių tarybinių tankų, kurių pirmiau neturėjo.

Karui galo nesimato, kol amerikiečiai užsispyrusiai stengsis vietnamiečius sutriuškinti. O tai negalimas dalykas.

— J. Gasiūnas

—

Vėl "memorandumas"

Lietuvos "laisvintojai" pasiuntė "laisvojo pasaulio vyriausybės galvoms" dar vieną "memorandumą".

VLIK pirmininkas ir "diplomatinis šefas" Lozoraitis vėl reikalauja atiduoti jiems Lietuvą.

Nejaugi jis negirdėjo, kad ir jo "šefas" anamet pabėgo pas savo bičiulį Herr Schinkelgruber, kitaip nelemtoje istorijoje dar žinomą slapyvardžiu Adolf Hitler?

Pagaliau, kuri tų "laisvojo pasaulio valdžios galva" turi teisę ir gali atiduoti "veiksniams" Lietuvą?

Hitlerio, kaip ir paties "tautos vado" Smetonos seniai nebėra. Čiang Kai-šekas ir Ispanijos Franko pertoli nuo Lietuvos.

Prezidentas Johnsonas, jei ir norėtų, negalės, nes per daug įsivėlęs Vietname, kuris vis dar "neišlaisvintas" — iš vietnamiečių.

Taigi, viską susumavus, kas "veiksniams" belieka? Gal kreiptis į "Lietuvos karalienę Mariją"?

Bet kur tu turėsi tokias akis, kada pati svarbiausioji Marija tebėra Aušros Vartuose Vilniuje, o jos pažeminimui vyskupas Brizgys Vašingtone bažnyčios kėrtėje pakabino "šiluviškę Mariją".

— L. Jonikas

—

Nepasidalina sumulkinčių lietuvių doleriais

Chicagos menševikų laikraštis ir vėl muša trivogą dėl "veiksnių" iš sumulkinčių Amerikos lietuvių surinktų aukų. Pasirodo, kad Detroite jų tarpe kilo didelės peštynės. "Naujienos" tiesiog gvoltu šaukia: "Šitokiam Amerikos lietuvių vienybės skaldymui turi būti padarytas galas. Jeigu norime vesti vieningą bendrą darbą... aukas, visas aukas turime siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai".

Mat, prie ALTO maišo sėdi ir Pius Grigaitis. Jis ten atstovauja visiems menševikams. Jiems būtų didžiausia skriauda, jeigu tos aukos nuvažiuotų ten, kur jos jiems neprieinamos.

— Laisvė

ŠYPSENOS

Iš gėdos

"Kodėl jūs mano raporto kortą pasirašėte X vietoje pavardės?" stebėjosi sūnus.

"Aš nenoriu, kad tavo mokytojas pagalvotų, jog bile kas su tokiais pažymėjimais, kaip tavo, turi tėvą, kuris gali skaityti ir rašyti".

—

Negavo atsakyme

"Ar aš neprašiau jūsų vakar rytą atsiųsti žmogų sutaisyti durų skambutį? Ir ar jūs neprizadėjot tuojaus atsiųsti?" barėsi žmogus, atėjęs į elektrinių reikmenų parduotuvę.

"Bet aš pasiunčiau", teisinosi savininkas. "Džio, ar gi tu nebuvai nuėjęs sutaisyti jo durų skambutį?" kreipėsi į darbininką.

"Buvau. Skambinau kokią minutę laiko, bet niekas neatsiliepė."

—

Geras "draugas"

"Asperinas yra geras draugas", gerėjosi žmogus. "Nežinau, kaip aš galėčiau be jo miegoti".

"Neimk per daug, nes gali pakenkti sveikatai", perspėjo kaimynas.

"Aš neimu, duodu savo žmonai".

Nesijuokit

Toronto vyskupo pagalbininkas Marrocco, tiešydamas lietuvius veiksnius, pasakęs, kad "Dievas sukūrė žmogų laisvai, ir todėl vergija yra piktas žmogaus padaras".

Tai kam gi dievas davė dešimtį įsakymų, kam jis draudė Adomui ir Ievai valgyti uždrausto medžio vaisių, kam jis visuomet baudė nepklusančius ir dar dabar siunčia į pragarą netikinčius?

"Nuo ano memorandumo apie kultūrinį nuosmukį ligi šiol mūsų veikla kultūrinėje srityje nepagerėjo", konstantavęs Al. Gimantas.

Jei nepagerėjo, tai ir nepagerės.

"Be kraujo praliejimo nėra atleidimo", sako viena citata iš biblijos, jehovininkų dalinamaj brošiūroj.

Išeitų, kad amerikiečiai didelį "išganyto" darbą atlieka Vietname.

Komitetas, kuris rūpinasi Kanados himno reikalu, siūlo įterpti žodžius "Lai dievas padeda išlaikyti Kanadą".

Jeigu kanadiečiai atsidės ant dievo, tai nepamats, kaip Kanada pateks amerikiečiams.

Dr. Šaipokas

Jaunimas šiandien

MONTREAL. — Aš norėčiau šiandien pakelti klausimą apie šiudienį jaunimą. Man atrodo, kad jis serga pavojinga liga — hipi. Kodėl vyriausybė nesiima priemonių tam kelią pastoti. O jaunimą ši liga labai greitai užkrečia.

Kad nors mažas žiburėlis gerų idėjų būtų. Dabar gi baisiai žalingas jų tikslas: nedirbti, nežūrėti rytdienos, tik tam sykiui pavilgyti. Kur jie atsidurs taip "filosofuodami"? Į mišką su žvėrimis?

Jie nepagalvoja, kad jei visi taip darytų, visai prapultų civilizacija. Kaip pasaulis egzistuoja, tokių "cūdų" dar nebuvo. Skarmalais apsilvę, plaukais apžėlę ir vaikščioja gatvėmis, kaip baidyklės. Kai kurie dar Hitlerio ženklus išsimozoję ant nugaros. Stengiasi, kad kaip nors atkreipti žmonių atydą į save.

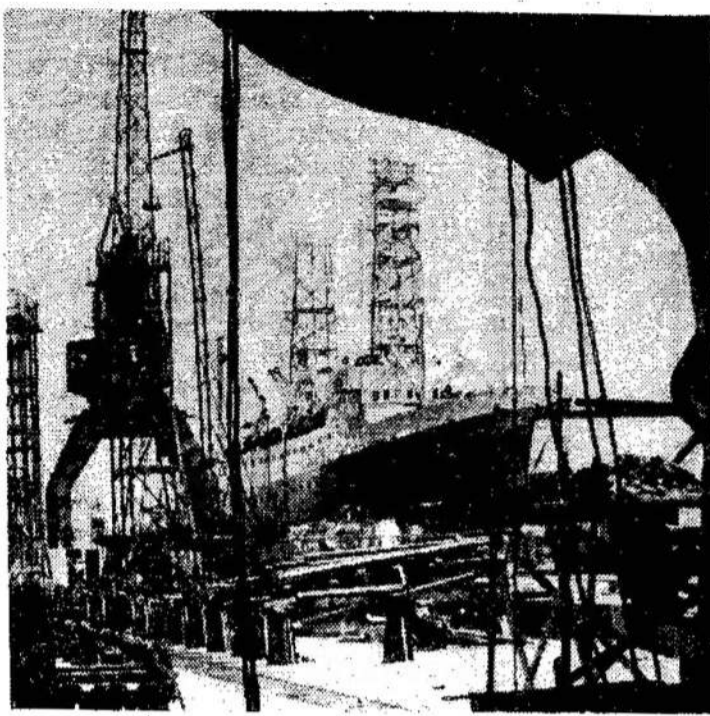
Pergalėj perskaiciau Irenos Vladimirišienės straipsnį apie hipius Amerikoje. Ji rašo daug apie juos. Yra net renkamos aukos ir siunčiamos jiems, nes jie pusbadžiai gyvena. Pilni laikraščiai paieškojimui: tėvai ieško savo berniukų ir mergaičių. Jie pabėga iš namų ir neduoda tėvams žinoti, kur jie yra, kad nepargabentų jų namo. Jie prisideda prie hipių. Ir jiems atrodo, kad taip gyventi daug geriau. Gal kada ir susipras, bet bus per vėlu.

Kur mūsų vadovai, kodėl jie nieko nedaro? Sako buvo pasiūlyta valdžiai imtis priemonių, bet ji atsakė, kad jie valstybei nieku nenusideda, tai į jų reikalus nenori kištis. Bet ar tie vadovai pagalvoja, kur jų ateitis, kokią gėntkartę jie išaušins? Už tūkstančio mylių važiuoja tvarkos daryti, nekaltų žmonių mušti, o savo namuose nemato gengsterių, vagių, kurie baigia užkariauti Ameriką. Bejėgė tai blogybei kelią pastoti.

A. Š.

WASHINGTON. Kažkas išeksplodavo bombą ant Tarybų Sąjungos ambasados lango. Niekas nebuvo sužeistas.

Tarybų Sąjunga kaltina JAV atsakingus autoritetus nedavime reikiamos apsaugos.

Klaipėdos "Baltijos" laivų statykloje.

Iš Atsibuvusių Pietų

MONTREAL. — Vasario 18 dieną atsibuvo Moterų Taikos Komiteto surengti pietūs. Jie viskuo buvo pasėkmingi, nors šį sykį jie buvo sekmadienį, kas pas mus nebuvo įprasta. Tai buvo draugės A. Šuplevičienės idėja rengti sekmadienį. Ji buvo teisinga.

Pasivaišinom, pasikalbėjom. Visi buvom labai patenkinti.

Kalbant apie moteris, turiu pasakyti, kad tos moterys, kurios skaito spaudą, lankosi susirinkimuose, darbuojasi organizacijose, yra daug įdomesnės. Malonu klausytis, kai jos kalba, malonu susitikti su jomis, nasidiskusuoti. Jos žino, ka kalba. Ir nesimato, kad veikimas organizacijose būtų jas labai išvarginęs.

Negaliu išvardinti visų, kuriuos ir šiems pietums aukojo pyragus ir daugelį kitų dalykų. Aš nepaprastai grožėčiau jų darbštumu, ypač Veros Virbilienės, kuri nesijautė geriausiai sveikatos atžvilgiu, bet dirbo nuo ankstyvo ryto. Visos širdingai pritarė ir rėmė šį gražų darbą. Ir vyrai ne tik darbu, bet ir aukomis prisidėjo.

Ačiū visiems ir visoms, kurie ir kurios kuom nors prisidėjote.

Iki pasimatymo ant kitų pietų.

P. B. Grandma

Mirė V. Krasnickas

WATERBURY, Conn. — Vasario 1 dieną išsiskyrė iš gyvųjų tarpo buvęs žymus veikėjas Vincas Krasnickas, sulaukęs gražaus amžiaus. Velionis gimė ir augo Santanos kaime, Kalvarijos rajone. Į šią šalį atvyko jaunas būdamas, bet kaip paprasto ūkininko sūnus, nemokėdamas jokio amato. Visą savo gyvenimą dirbo sunkiai. Liuoslaikį leido linksmai, bet ne veltui: mylėjo dainą. Jaunas būdamas, kada Waterburyje gyvavo Vilijos choras, jis buvo jo žvaigždė. Jis dainavo chore, kol choras gyvavo. Keletą kartų buvo choro vadovu. Dainuodavo ir solo. Nei vieno perstatymo nebuvo be jo. Jo pastangomis buvo sutverta vaikų draugija ir jis vadovavo jai, kol ji gyvavo.

Velionis labai mylėjo apšvieta, skaitė ir rėmė pagal išgalę, priklausė organizacijose, kurios kovojo už darbo žmonių geresnį gyvenimą.

Buvo palaidotas vasario 3 d. Lietuvių laisvose kapinėse.

Liko du broliai, Karalius ir Julius, Karalius Waterburyje, o Julius — Clevelande.

J. Strižauskas

Mirė J. Remeikis

SAO PAUL, Brazilija. — Čia sausio 25 d. mirė Jonas Remeikis. Palaidotas Formozos kapinėse, Sao Paule.

J. Remeikis gimęs 1905 m. Rokiškio apskrityj, Juodupės valčiaus, Brazilijon, atvykęs 1929 m. Iš amato buvo siuvėjas. Velionis buvo nuosirdus žmogus; skaitė ir rėmė pažangią lietuvišką spaudą. Buvo ilgametis LB skaitytojas.

Mirdamas paliko žmoną Oną ir tris dukteris: Oną, Norbertą ir Irėnę.

Mirusiam J. Remeikiui tegul būna lengva tropikų žemėlė, o liūdinčiai šeimai ir artimiesiems reiškiame draugišką užuojautą.

J. D.

MIAMI. — Tūlas S. Wilson, grumodamas pistolietau, priverstė Delta Air Lines keleivinio orlaivio lakūnus skristi į Kubą.

Havanoje, Kubos kareiviai išsivarė tą žmogų, o orlaivui su 109 keleiviais leido grįžti atgal į JAV.

TORONTO. — Net 77 piliečiai atsisakė nuo sklypų, kuriuos jie buvo pirkę iš vyriausybės dėl namų statymo.

Per aukšti procentai už mortgičius priverstė atsisądėti turėti savo namą.

TORONTO. — Kontrolierių taryba užgyrė garinės elektrinės planą pastatyti 700 pėdų aukščio kamina.

Anksčiau elektrinė buvo nubausta už oro tersimą.

Atminčiai

Antano Šerpičio mirusio vasario 24, 1953 m.

Su gailėsčiu ir pagarba prisiminame mylėtą ir mus mylėjusį brangų tėvą.

Prisiminame ir liūdime nuolatos.

Duktė Teresė
Zentas Henry

Sūnus Antanas
Martī Irene

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Jau penki metai praėjo, kai begailėstinga mirtis pasisavinino mano mylimą žmogų ir gyvenimo draugę Antaniną. 1963 metais kovo 2 d. man gyvenimas liko beprasmiš.

Vienatvės butis slėgia krūtinę. Vaizduotėje kartojaš Jos šviesi ir maloni praeitis. Dažnai akis vilgo gailėsčio ašaros...

Ilsėkis, mylimoji Ancele, aš Tave neužmiršiu: širdyje turėsiu pakolei aš gyvas būsiu. Su gailėsčiu Tavo kapą dažnai lankysiu.

Tavęs liūdintis

Kazys Milevičius

New Glasgow, Que.

Antanina Milevičienė (Bunkiūtė)

Mirusi kovo 2 d., 1963 m.

Minime Vienu Metų Liūdną Sukaktį nuo mirties

Broniaus Juraičio

Mirusio vasario 27 d. 1967 m.

Praėjo metai pilni liūdesio ir nuobodumų nuo to laiko kai mirtis amžinai atskyrė jį iš mūsų tarpo. Pasilieiname ir ant ilgiau liūdeti...

Dukterys — Danutė, Janina ir Blrutė
Žmona — Elena
Žentai ir Anūkėllai

Montreal, Que.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra, jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausių STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

— Otome bos šaukly: savo sprend pasirinkom jtikino, prieš teuliu kais ir iš mės dėl sa

— Dabar rai mano g jūsu valdov — Taip bū novės vad jūsu valdov nesigailėsit kimo, man

Tokiu bū šų Miesto, lig pirmu i uako žodži tūkstančių žūtūtinai nais.

Impera

Baigė den timi, iškel mingai par ną. Visas r vieną mėn trumpą lai dū, iškank nauja nel mirtį čia kalavijai, pati giltin atvežė ba šalį siaub

Diena i tanciai žr kaip tą s indėnai lię tu vanden įvaydavc bių gyvyt čia dieną gieji mirč rėti, kaip goniai lal platindan mirė ki šimtai la tēse, kol tinė švai Net žyni: prie alton jo vaikus dauti die sia, kad ratorius parvykus tačia, s žome, i Veltui aš ti pas lię baimės.

— Ka las? — — Argi tu nebije pasakosi susirgsiu si, išmuš Ir mes Mus il lėjo Kuit tas drol Aplink

R. HAGARDAS

Vertė J. Stukas

Montesumos Duktė

(Tasa)

— Otome! — paskelbė tarybos šauklis, kai visi pareiškė savo sprendimą. — Otome, mes pasirinkome! Tavo žodžiai mus įtikino, princese! Mes eisime prieš teulius drauge su actekais ir iš paskutiniųjų kausimės dėl savo laisvės!

— Dabar matau, kad jūs tikrai mano gentainiai, o aš tikrai jūsų valdovė. — atsakė Otomė. — Taip būtų pasakę didieji senovės vadai, mano protėviai, jūsų valdovai. Tikėjosi, niekad nesigailėsitė dėl tokio pasirinkimo, mano broliai otomia!

Tokiu būdu, išvydami iš Pušų Miesto, gavome pažadą sulig pirmu imperatoriaus Kuitlauako žodžiu išstatyti dvidešimt tūkstančių karių, pasirengusių žūti būtinai už jį kautis su ispanais.

Imperatorius Kuautemokas

Baigę derybas su otomių gentimi, iškeliavome atgal ir laimingai parvykome į Tenočtitlaną. Visas mūsų žygis truko vos vieną mėnesį, bet ir per tokį trumpą laiką, be visų kitų bėdų, iškankintą miestą prislėgė nauja nelaimė. Jei anksčiau mirtį čia sėjo baltųjų žmonių kalavijai, tai dabar pasirodė pati giltinė. Ispanai iš Europos atvežė baisių nežinomų ligų. Šalį siaubė siaubė raupai.

Diena iš dienos krito tūkstančiai žmonių. Neišmanydami, kaip tą siaubingą ligą gydyti, indėnai ligonių kūnus laistė šaltu vandeniu, bet tokiu būdu tik įvarydavo ligą į vidų prie svarbių gyvenybinių centrų, ir sekantią dieną beveik visi nelaimingieji mirdavo. Klaiku buvo žūrėti, kaip nuo kančių pamišę ligoniai laksto gatvėmis, visur platindami ankrytį. Actekai mirė kiekvienuose namuose, šimtai lavonų tįsojo prekyvietėse, kol juos kas palaidos, giltinė svaistėsi visose šeimose. Net žyniai krisdavo šventovėse prie altorių, ant kurių jie aukojo vaikus, stengdamiesi permaldauti dievus. Bet užvis baisiausia, kad raupais susirgo imperatorius Kuitlauakas. Mums parvykus į miestą, jis merdėjo tačiau, sužinojęs, kad jau grįžome, panoro mus pamatyti. Veltui aš maldavau Otomę neiti pas ligonį; ji nėjautė jokios baimės.

— Ką tu kalbi, mano mielas? — juokdamasi ji sušuko. — Argi aš turiu bijoti to, ko tu nebijai? Einam kartu ir pasakosim apie kelionę. Jei aš susirgsiu ir numirsiu, vadinaisi, išmušė mano valanda.

Ir mes nuėjome abu. Mus įleido į kambarį, kur gulėjo Kuitlauakas, jau apdengtas drobulė, tarsi numirėlis. Aplink jį auksinėse taurėse

smilko gardžiakvapiai smilkalai. Mums įėjus, ligonis buvo be sąmonės, bet netrukus atsipeikėjo, ir jam buvo pranešta apie mus.

— Sveika, dukterėčia, — kilmiai prašeko Kuitlauakas iš po drobulės. — Matai, prasti reikalai. Mano dienos suskaiytos. Teulių liga pribaiigia tuos, kurių pasigailėjo jų kalavijas. Greit mano vietą užims kitas valdovas, kaip aš užėmiau tavo tėvo vietą, bet dėl to nesigailiu, nes jam teks pakelti paskutinės actekų kovos šlovę ir visą sunkumą. Kalbėk, dukterėčia! Negaišink laiko. Ką tau atsakė tavo otomia?

— Valdove, — nepakeldama galvos, kukliai pasakė Otomė, — tepagaili tavęs šita liga, kad tu mums valdytum ilgus metus! Mudų su vyru teuliu patraukėme į mūsų pusę ir gražiuose po tavo vėliavomis daugumą otomių genčių. Dvidešimt tūkstančių kalnėnų laukia tavo įsakymo, o jeigu jie žūs, į jų vietą stos kiti.

— Gera žinia atnešei. Montesumos dukterie, ir tu, baltasis žmogau! — sugeržė mirštantis valdovas. — Dievai išmintingi, jie nepriėmė aukos, kai judu gulėjote ant aukuro, o aš buvau kvailas, teuli, kad norėjau tave nužudyti. Bet sakau jums visiems: sustiprinkite savo širdis, ir jeigu teks mirti, mirkite garbingai. Mūsų artėja... Man jau nelemta kautis. Kas žino, kuo tas mūsų baigsis? ...

Kurį laiką Kuitlauakas gulėjo tylėdamas, paskui staiga nusimetė drobulę, atsistojo lovoje ir ėmė kalbėti, tartum prašydamas įkvėpimo pagautas. Į imperatorių baisu buvo žiūrėti: taip jį liga sudraskė.

— Deja, aš matau Tenočtitlano gatves apimtas ugnies ir paplūdusias krauju! — vaitojo Kuitlauakas. — Matau, kaip teulių arkliai žengia per šimtus lavonų! Matau savo tautos dvasią: ji netenka žado, ir jai ant kaklo užnerta grandinė. Vaikai atkenčia už tėvų nuodėmes. Mano tauta, kurią penėjau, kaip erelis savo jauniklį, pasmerkta žūti. Po jos kojomis prasivers žemė, ir ji nugarmės į bedugnę už visas mūsų piktadarybes, o kas išliks, tie vergaus iš kartos į kartą, kol baigsis atpirkimas!

Sušukęs paskutinius žodžius, Kuitlauakas nugriuvo ant pagalvių, ir dar nespėjo išsigaišėti žiniuonis, kuris jį slaugė, pakelti jam galvos, o Anauako imperatorius jau išsivadavo nuo visų žemiškų kančių. Bet paskutiniai jo žodžiai giliai įstrigo į širdį tiems, kas juos girdėjo. Tiesą sakant, be mūsų, juos sužinojo tik vienas žmogus — Kuautemokas.

Taip mano ir Otomės akys — mirė imperatorius Kuitlauakas, valdęs actekus vos ketvertą mėnesių. Tauta vėl raudėjo savo vado, daugelio tūkstančių vaikų dvasios tėvo, kurį maras nusinešė į Saulės Buveinę, o gal į Užžvaigždinę Tamsą.

Bet gedulas negalėjo ilgai tęstis. Laikas bėgo. Reikėjo kuo greičiau išrinkti naują imperatorių, kad jis vadovautų armijai ir visai tautai. Todėl rytojaus dieną po Kuitlauako laidotuvių keturi vyriausieji rinkikai sušaukė didžiąją tarybą, kurią sudarė daugiau kaip trys šimtai princų bei kitų žymių žmonių.

Aš irgi joje dalyvavau kaip karo vadas ir princesės Otomės vyras.

Iš tikrųjų, mums nebuvo dėl ko ginčytis. Kad ir kiek būtų suminėta vardų, visi žinojo, jog Anauako imperatoriaus sostą dėl savo kilmės, tauraus proto ir drąsios širdies gali užimti tiksliai vienas žmogus, sugebančis įveikti visus sunkumus. Tas žmogus buvo mano draugas ir kraujo brolis Kuautemokas, dviejų paskutinių imperatorių sūnėnas, Montesumos dukters Otomės sesers Tečuišpos vyras. Kartoju: visi tai puikiai žinojo, tik nežinojo pats Kuautemokas. Kai mudu ėjome į tarybą, jis paminėjo du kitus princus, sakdamas, kad išrinktas, be abejojimo, būsiąs katras nors iš jų dviejų.

Toji taryba atrodė labai iškilmingai. Keturi didieji vadai juos kiek atokiau, bet taip, kad susėdo vidury menės, o aplink viską girdėtų ir matytų. Įsitaisė trys šimtai vadų bei princų, turėjusių patvirtinti rinkikų sprendimą. Vyriausiasis žynys, kurio juodi rūbai skyrėsi lyg anglijų gabalas tarp aukso smilčių, kalbėjo iškilmingą maldą:

— O visaregis ir visur esantis dieve! Mūsų valdovas Kuitlauakas iškeliavo pas tave. Dabar jis dulkė prie tavo sosto ir tegul ilsimi ramybėje. Jis nuėjo tą kelią, kurį mums visiems reikės nueiti, ir pasiekė mirusiųjų karalystę, nemirtingų šešėlių buveinę. Jis užmigo tokiu miegu, kurio jau niekas nebesudrums. Neilgas jo darbas baigtas, ir nūnai jis iškeliavo pas tave su visais savo kentėjimais bei nuodėmėmis. Tu leidai jam patirti džiaugsmo, bet neleidai jo išsemti iki galo; valdžios didybė šmėkstelėjo jam prieš akis kaip klejonės pamėklė. Su malda lūpose ir su ašaromis akyse jis pakėlė šitą našatą ir su džiaugsmu bei viltimi ją nusimetė. Jis iškeliavo pas savo protėvius ir jau nebegriš. Vietoj liepsnos beliko pelenai, vietoj švyturio — tamsa. Kas prieš jį vilkėjo purpurinę mantiją, kartu su ja perdavė jam visą valdžios sunkenybę, ir dabar jis paliko ją kitam. Iš tiesų jis turi dėkoti tau, visų vadų vadui žvaigždžių valdovui, stovinčiam aukščiau už visus, nesgi tu nuėmei jam nuo pečių ne-

pakeliamą našatą, o nuo galvos — rūpestių vainiką, vietoj karo suteikėi jam taiką, o vietoj darbų — atilsį.

O dieve, meldžiam tave, turėdami viltį! Išrink tą, kas paकेistų mirusį! Išrink savo valilą, kad jis nepažintų baimės ir niekam nesvyruotų, kad jis dirbtų ir nepavargtų, kad vestų su savim mūsų tautą, kaip veda savo vaikus motina. O vadų vade! Būk maloningas savo sūnui Kuautemokui, mūsų išrinktajam. Palaimink jį šiam žygiui ir, meldžiam tave, leisk jam viešpatauti šios žemės soste iki amžiaus galo. Tevirsta priešai dulkėmis jam po kojų, tebūnie išaukštinta jo šlovė, te sustiprina jis tikėjimą dievais ir savo karalystės galybę! Meldžiu tave visos mūsų tautos vardu. Tejvyksta tavo dieviškoji valia!

Vyriausiajam žyniui baigus maldą, atsistojo vienas iš keturių didžiųjų rinkikų ir pasakė:

— Dievo vardu ir Anauako tautos valia mes skiriame tave, Kuautemokai, į Anauako sostą. Gyvenk ilgai, valdyk teisingai, ir telydi tave šlovinga pergalė kovoje su priešais, kurie norėję mus sunaikinti. Nublokšk juos į jūrą. Kuautemokai! Šlovė tau, Kuautemokai, actekų ir visų kitų mums pavaldžių genčių imperatoriau!

Ir visa didžioji taryba, visi trys šimtai žmonių, griausmingu balsu pritarė:

— Šlovė tau, imperatoriau Kuautemokai!

Tada princas išėjo į priekį ir prabilo:

— Klausykite manęs, didieji rinkikai, ir jūs, princai bei vadai, didžiosios tarybos nariai! Te dievai mato, čia eidamas, aš nemaniau ir nežinojau, kad pareikšite man tokį pasitikėjimą. Ir te dievai mato, jei mano gyvenimas priklausytų vien man, o ne visai tautai, aš jums atsakyčiau: "Raskite ką nors kitą, kuris būtų labiau vertas sosto!" Bet aš neturiu sau valios. Anauakas šaukia savo sūnų, ir aš privalau klausyti. Tėvynei gresia žūtbūtinis karas. Nejaugi aš atitrauksiu, kai mano ranka gali smogti stiprų smūgį, o galvoj bręsta mūsų planai? Ne, nieku gyvu! Nuo šiol amžinai pasišvenčiu tėvynei ir kovai su teuliais. Aš su jais nesitaikysiu ir nenurimsiu tol, kol nublokšiu juos į jūrą, iš už kurios jie atsidangino, arba kol pats žūsiu nuo priešų kalavijo. Niekas nežino, ką mums lemia dievai — pergalę ar pralaimėjimą. Bet vis vien, mirtis ar šlovė mūsų lauktų, duosime didžią priesaiką. Mano broliai, tauta mano! Prisiekiame kovoti su teuliais ir prisidėjusiais prieš jų išdavikais, kovoti dėl mūsų miestų, dėl mūsų židinių ir altorių, kol mirtis neužgniaus mums širdžių, kol miestai nepavirs smilktančiais griuvėsiais ir kol altoriai nebus apšlakstyti jų garbintojų krauju. Jei mums lemta nugalėti, mes nu-

galėsime, o jei lemta žūti, išliks mūsų atminimas! Ar prisiekiate, mano tauta ir broliai mano?

— Prisiekiame! — atsakė visi kaip vienas.

— Gerai, — tarė Kuautemokas. — Amžina gėda tam, kas sulaužys šią didžią priesaiką! — Taip Kuautemokas, paskutinis ir didžiausias Anauako imperatorius, užėmė savo protėvių sostą. Jo laimė, jis negalėjo žinoti, kokia gėdinga mirtimi vieną baisią dieną jam teks mirti nuo teulių rankos. Bet nuo šiol jo likimas buvo susietas su pasmerkto šalies likimu. Kuo aukščiau stovėjo žmogus, tuo sunkiau jam buvo išvengti pražūties.

Ceremonijai pasibaigus, aš nuskubėjau į rūmus papasakoti apie viską Otomei. Radau ją gulint kambaryje, kur mudu paprastai miegodavome.

— Kas tau yra, Otome? — paklausiau.

— Deja, mano mielas, — atsakė ji, — aš susirgau ta liga. Nesiartink prie manęs. Prašau tave, nesiartink! Tegu mane slaugo moterys. Tu, brangusis, neprivalai dėl manęs rizikuoti gyvybe.

— Nusiramink, — liūdnai pasakiau, eidamas artyn. Bet, de- ja, ji neapsiriko. Kaip gydytojas, aš tuoj pažinau ligos simptomus.

Ir jeigu ne mano sumanymas, Otomė būtų mirusi. Išistas tris savaites nesitraukiau nuo jos guolio, kovodamas su mirtimi, kol pagaliau laimėjau. Karštis nukrito, ir dėl rūpestingos mano priežiūros gražiame Otomės veide neliko jokios raupų žymės. Aštuonias dienas ji be paliovos kliebėjo. Tomis dienomis aš sužinojau, kokia gili ir tauri buvo jos meilė. Visą laiką ji tekalbėjo vien apie mane, be sąmonės išsakydama savo slaptas abejones ir būkštavimus. Otomė bijojo, kad man nenusibostų, kad jos grožis ir meilė manęs nenualsintų ir aš jos nepamesčiau, kad užjūrio "mergaitė gėlė" — taip ji vadino Lilę — savo keriais manęs nepaviliotų. Štai kas jaudino aptemusį mano žmonos protą.

Pagaliau Otomė atsipeikėjo ir ėmė kalbėti.

— Ar ilgai sirgau? — paklausė ji.

— Ir tu visą laiką nuo manęs nesitraukei?

— Taip, Otome, aš tave gydžiau!

— Dėl ko tu man toks geras? — sušnibždėjo Otomė.

Paskui jai dingtelėjo kažkokia baisi mintis. Skausmingai sudejavusi, ji sušuko:

— Veidrodj! Greičiau duok veidrodj!

Atnešiau jai veidrodį. Stėvusi jį man iš rankų, Otomė įsisiurbė akimis, stengdamasi aptemdyto kambario prieblandoje geriau įsižiūrėti į savo veidą. Paskui, išmetusi poliruotą auksinę plokštę, ji atsilošė guolyje ir džiugiai šūktelėjo:

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 3 dieną, 2 val. po pietų, nuosavoj salėj, 160 Claremont.

Visi nariai kviečiami atsilankyti, apsimokėti narinius mokesčius.

T. Rimdžius
Kuopos sekretorius

Kultūrinis pobūvis

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa rengia kultūrinį pobūvį sekmadienį, kovo 17 dieną, 2 valandą po pietų, Sūnų ir Dukterų Draugijos salėj, 160 Claremont St.

Prašome visus ir visas atsilankyti į šį mūsų kuopos parengimą ir įdomiai praleisti popietį. Bus įvairi programa. Bus parodyti įdomūs filmai, turėsime trumpą pranešimų dieną klausimais, taipgi pasivašinsime kavute.

Sis parengimas tur būt bus

Toronto Lietuvių Moterų Klubas
Rengia

SKANIĄ VAKARIENĘ

Lietuvių Salėj — 160 Claremont St.

Šeštadienį, Kovo 2 Dieną

Bus bufetas su įvairiais gėrimais
Šokiams gros gera muzika

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

Įžanga \$2.50

Pradžia 6:30 v. v.

Rengėjos

paskutinis susijimas šį sezoną salėj. Taigi, nepamirškite atsilankyti. Lauksime jūsų visų.

Kuopos valdyba

Torontiečių Kronika

Moterų parengimas

Praėjusį sekmadienį Toronto Lietuvių Moterų Klubas turėjo parengimą Sūnų ir Dukterų Draugijos salėj. Buvo parodytas filmas iš Šiaurės Vietnamo,

kurs nors trumpai pavaizdavo, kaip tos šalies žmonės atrodo, kaip jie gyvena, kaip jie grumiasi su įsiveržėliais, ginasi nuo bombierių. Griuvėsių tarpe buvo vienos bažnyčios griuvėsiai.

Helen Weir, plačiai po pasaulį važinėjanti kanadietė, pasakojė apie savo įspūdžius Tarybų Sąjungoje, Indijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir kitose šalyse. Ypač jai bloga įspūdį padarė Indija. Tokio skurdo nemačiusi niekur kitur.

Draugei M. Paužienei, klubo pirmininkei, atsikreipus, buvo suaukota \$70 dėl vietnamiečių paramos.

Visi dalyvavusieji buvo pavaisinti kavute ir pyragais.

Serga J. Valūnas

Draugas J. Valūnas, plačiai žinomas torontiečiams ir kitiems, kaip daug veikęs lietuvių organizacijose, spaudos budavime, o ypač meno srityje, sunkiai susirgo plaučių uždegimu. Prie to, susižeidęs kojos kelią. Randasi Toronto Western ligoninėje, Bathurst ir Dundas St.

Reporteris linki draugui greitai pasveikti.

Rep.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Akių ir Akių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)
Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis. Ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

SENATORIUI ROEBUCK SUKAKO 90 METŲ

TORONTO. — Senatoriui Arthur Roebuck suėjo jau 90 metų amžiaus. Buvo surengtas balius, kuriame dalyvavo 220 svečių. Svečių tarpe buvo ir vyriausybės narių. Roebuck, kaip žinia, yra liberalas.

Senatorius, kai jis buvo jaunesnis, gyveno Toronte, ne kartą patarnavo ir lietuviams, kaip advokatas.

TORONTO. — Velionis Vincent Massey, buvęs Massay-Harris įmonių partneris, buvęs Kanados gubernatorius, mirdamas paliko turto \$2,416,357 vertės.

TORONTO. — Ontarijos auditorius sako, kad Ontarijos vyriausybės nariai praėjusiais metais kelionėms išleido \$556,118.

VANCOUVER. — Montanos kontraktorius liūdyjo, kad jam buvo siūloma \$25,000, kad pa-

Du Muzikiniai Filmai
puikūs klasikiniai

"JAUNAS ŠOPENAS"

A. Fordo lenkiškas filmas su angliškais paaiškinimais ir pilna gyvenimo istorija "FRANZ LISTO" spalvotame filme

"Daina be Pabaigos"

tik 6-šias dienas
Vas. 29 — kovo 5

BRIGHTON Theatre
127 Roncesvalles Ave.
Tel.: 532-2710

Kasdien nuo 7:00 v. v.
Šeš. ir sekm. nuo 5:00 v.

Įžanga: \$1.25, stud. \$1.00
vaikams 50 c.

dėtų nuversti Britų Kolumbijos vyriausybę.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patoglausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEGE: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551